

WAARHEID, De, Vlaams, katholiek, sociaal en “onpartijdig” regionaal weekblad van de familie Nys uit Kortrijk (1893-1914 en 1919-1941).

Het blad richtte zich vooral tot arbeiders, boeren en kleine middenstanders. Weduwe Nys en zonen Camiel (1864-1934) en Constant (1865-1924) waren stichter, drukker, uitgever en redacteur. In 1934 kwamen “Opstel en Beheer” in handen van “Wed. Camiel Nys-Berton & Zonen”; na haar dood (eind 1940) namen de “gebroeders Nys” het bedrijf over. Vóór de Eerste Wereldoorlog ijverde het blad, onder het motto “Moedertaal, Godsdienst, Vaderland”, voor evenredige vertegenwoordiging en Vlaamse gelijkberechtiging. *De Waarheid* verzette zich tegen de zware militaire lasten en tegen de overname van Kongo door België. Het besteedde veel aandacht aan de daensistische strijd en leverde felle kritiek op socialisten en conservatieve katholieken (**Daensistische Beweging**).

Na 1919 streed het blad voor de invoering en toepassing van taalwetten en voor een ruime Vlaamse autonomie in een federaal België. Eind de jaren 1930 pleitte het voor een verbreking van het **Frans-Belgisch Militaire Akkoord**, voor een strikte neutraliteit en voor algemene ontwapening.

In mei 1940 stopten de redacteurs met het blad, maar het verscheen opnieuw op 7 juli 1940. Het pleitte nu voor een “nieuw Vlaanderen” en een eendrachtig Vlaams optreden. Het steunde de politiek van het **Vlaamsch Nationaal Verbond**. Wegens papierschaarste en een steeds nijpender betutteling van de Duitse censuur werd de publicatie op 13 april 1941 stopgezet.

LITERATUUR: W. Deconinck, ‘Het daensisme in het arrondissement Kortrijk tot aan de Eerste Wereldoorlog’, in *De Leiegouw*, jg. 26, nrs. 2-3 (1984); – A. Seynaeve, *De daensistische beweging te Kortrijk*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1985; – F. van Campenhout, LDB, 1993.

FRANS VAN CAMPENHOUT